

Wyniki opiniowania możliwości sfinansowania deficytu określonego w uchwale budżetowej przez jednostki samorządu terytorialnego na 2016 rok

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹, w związku z art. 246 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych², składy orzekające Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu opiniowały możliwość sfinansowania deficytu przedstawionego przez jednostki samorządu terytorialnego województwa opolskiego (jak również związki gmin) w uchwałach budżetowych na 2016 rok.

Deficyt budżetowy został zaplanowany w uchwałach budżetowych 60 jednostek samorządu terytorialnego. W jednym przypadku skład orzekający z zastrzeżeniem ocenił możliwość sfinansowania deficytu.

Prowadząc działalność opiniodawczą, składy orzekające zwracały uwagę na zaplanowane wielkości dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów określone w uchwale budżetowej. Ujemna różnica pomiędzy dochodami a wydatkami budżetu jednostki samorządu terytorialnego stanowi deficyt budżetu.

Organ stanowiący, określając wysokość planowanego deficytu, ma obowiązek wskazać źródła jego pokrycia. Zgodnie z art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego może być sfinansowany przychodami pochodzącymi z:

- kredytów,
- pożyczek,
- nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych,
- wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych,
- sprzedaży papierów wartościowych wyemitowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego,
- prywatyzacji majątku jednostki samorządu terytorialnego.

Analiza uchwał budżetowych na 2016 rok, w których zaplanowano deficyt budżetowy prowadzi do wniosku, iż najczęściej wskazywanym źródłem jego pokrycia były kredyty (35 przypadków) i pożyczki (31 przypadków), wolne środki (22 przypadki), nadwyżka budżetu z lat ubiegłych (13 przypadków) oraz sprzedaż papierów wartościowych (8 przypadków). Jak wynika z powyższego, niejednokrotnie wskazywano więcej niż jedno źródło pokrycia deficytu budżetowego.

Wydając opinię z zastrzeżeniami o możliwości sfinansowania deficytu, skład orzekający stwierdził na podstawie przedłożonych dokumentów, że w roku 2016 gmina spełnia relacje, o których mowa w art. 243 oraz art. 244 ustawy o finansach publicznych, jednakże finansowanie deficytu przychodami zwrotnymi spowoduje dalszy wzrost zadłużenia gminy. Ponadto zaciągnięcie pożyczki wpłynie na wzrost rozchodów z tytułu spłaty rat wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek w latach 2016-2021, gdyż jak wynika z WPF, prognoza kwoty długu nie uległa wydłużeniu na kolejne lata. W budżecie na rok 2016 oraz w wieloletniej prognozie finansowej zaplanowano rozchody z tytułu spłat rat kapitałowych

¹ Ustawa z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz. 561)

² Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.)

zaciągniętych wcześniej zobowiązań w kwocie niższej niż wynika to z zawartych umów i aneksów z bankami i WFOŚiGW.

Z uwagi na niskie zrealizowanie dochodów ze sprzedaży majątku gminy w roku 2015, budziła wątpliwość składu orzekającego, realizacja dochodów zaplanowanych z tego tytułu w roku 2016.

Powyższe wskazane okoliczności mają istotny wpływ na sytuację finansową gminy, w tym na spełnienie przez gminę relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych a w konsekwencji mogą uniemożliwić realizację tak zaplanowanego budżetu na rok 2016, gdyż jak wynika z danych zawartych w WPF na lata 2016-2021, w roku 2016 różnica pomiędzy dopuszczalnym wskaźnikiem spłaty zobowiązań a planowanym wskaźnikiem spłaty zobowiązań jest niewielka.

Zgodnie z art. 246 ust. 2 w zw. z ust. 3 ustawy o finansach publicznych, opinia w sprawie możliwości sfinansowania deficytu podlega opublikowaniu na zasadach określonych w ustawie o dostępie do informacji publicznej³.

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, od opinii składów orzekających służy odwołanie do Kolegium Izby. Od wydanych opinii w sprawie możliwości sfinansowania deficytu nie wniesiono odwołań.

Opracowała
Kinga Chodorowska

Zatwierdziła
Magdalena Przybylska

³ Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (j.t. Dz.U. z 2015 r. poz. 2058)